

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу**

Україна в міжнародному бізнесі

**Методичні рекомендації
до виконання практичних завдань та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності
292 «Міжнародні економічні відносини» ОПІ «Міжнародний
бізнес»**

Київ 2023

УДК 005.334:339(076.5)

P498

Укладачі:

Прокоп'єва А.А – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу;

Панікар Г.Ю. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу;

Татаренко Н.О. – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу.

Рецензент:

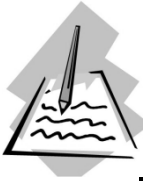
Побоченко Л.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин НАУ.

Затверджено Науково-методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол №_від_).

Україна в міжнародному бізнесі: методичні рекомендації до виконання практичних завдань та самостійної роботи / уклад.: А. А. Прокоп'єва, Г.Ю. Панікар, Н.О. Татаренко – К.: НАУ, 2023 – 48 с.

P498

Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Україна в міжнародному бізнесі» містять плани практичних занять та рекомендації до їх підготовки, додаткові питання для самостійного опанування окремих теоретичних положень, індивідуальні творчі завдання, питання та завдання для самоконтролю, завдання для самостійної підготовки до модульної контрольної роботи, список рекомендованої літератури. Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» денної форми навчання.

ЗМІСТ

	стор
ВСТУП	5
МОДУЛЬ №1 «Україна в міжнародних економічних зв'язках»	9
<i>Практичне заняття 1.</i> Особливості гео економічного і геополітичного становища України	9
<i>Практичне заняття 2.</i> Становлення України як суб'єкта міжнародних економічних відносин	10
<i>Практичне заняття 3.</i> Сутність та види зовнішньоекономічних зв'язків. Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрямки реалізації	12
<i>Практичне заняття 4.</i> Участь України в діяльності міжнародних організацій	13
<i>Практичне заняття 5.</i> Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури	14
<i>Практичне заняття 6.</i> Взаємовідносини з Росією та СНД. Українсько-російські відносини	15
<i>Практичне заняття 7.</i> Регіональне співробітництво України	17
<i>Практичне заняття 8.</i> Взаємовідносини України з країнами Азії та Африки	18
<i>Практичне заняття 9.</i> Взаємовідносини України з США і країнами Латинської Америки	19
ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ СТАТЕЙ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ	20
ТЕМИ РЕФЕРАТИВ	21
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	24
ПИТАННЯ НА ЕКЗАМЕН	26
ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ З КУРСУ	31
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	44

Начальна дисципліна «Україна в міжнародних економічних зв'язках» посідає важливе місце у циклі дисциплін професійної підготовки у навчальному плані магістрів за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

Україна в міжнародних економічних зв'язках становить собою багатоаспектний предмет вивчення, який можна розглядати і в контексті національних інтересів, так і глобальному і в регіональному, масштабах як інтеграційні зв'язки між країнами світу.

Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності в комплексі її макроекономічних форм потребує обрання адекватних методик та концептуальних підходів в міжнародній економічній діяльності, що актуалізує вивчення широкого масиву закономірностей та практичних особливостей, які характеризують реальні процеси та перспективи функціонування національних та світових ринків в контексті глобалізації.

Метою курсу є формування системи знань в сфері міжнародної економічної діяльності України, а також набуття практичних навичок щодо організації, регулювання та здійснення комерційних, інвестиційних та фінансових операцій у міжнародній економічній діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- визначення особливостей геополітичного і гео економічного положення України;
- вивчення теоретичних засад міжнародних економічних зв'язків України;
- розуміння студентами сутності та особливостей міжнародної економічної діяльності на сучасному етапі;

- ознайомлення студентів з основними формами міжнародного торговельного та інвестиційного співробітництва в Україні з різними країнами світу;
- поглиблення знань сутності та завдань регулювання міжнародної економічної діяльності;
- розкриття механізму співробітництва в умовах розвитку сучасних інтеграційних процесів та участі в них України.

Предметом дисципліни є відносини, що складаються в процесі міжнародної економічної співпраці суб'єктів міжнародних економічних відносин України з різними країнами світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **результати навчання**:

Вивчення навчальної дисципліни дає можливість досягти таких результатів:

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
- Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.
- Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин, відстоювати національні інтереси з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

- Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
- Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.
- Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.
- Демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
- Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні та дипломатичні методи їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси.
- Ідентифікувати, обговорювати та бути учасником ділових міжнародних організаційно-правових відносин, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕН на мега, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку.
- Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.
- Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних

економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**:

– здатність виявляти та розв’язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та технології, програмне забезпечення з урахуванням крос-культурних особливостей суб’єктів МEB;

– здатність працювати в команді та самостійно, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей;

– здатність проведення досліджень на відповідному рівні, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;

– здатність продукувати ідеї щодо забезпечення економічного зростання та досягнення суспільного прогресу;

– здатність до абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу та ресурсів;

– здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі;

– здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарств;

– здатність аналізувати й оцінювати гео економічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів;

- здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін;
- здатність оцінювати світові інтеграційні процеси та пріоритети України;
- здатність оцінювати ефективність національних економічних моделей країн за системою соціально-економічних критеріїв та позиціонувати їх у структурі міжнародної економічної системи.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Міжнародне економічне право», «Міжнародні відносини і світова політика», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна торгівля», «Міжнародна економічна діяльність України», та є необхідною базою для написання магістерської роботи.

Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Україна у міжнародних економічних зв'язках» призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» денної форми навчання.

МОДУЛЬ 1
«УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКАХ»

Практичне заняття 1
Особливості гео економічного і геополітичного становища
України

План

1. Гео економічні стратегічні пріоритети України в контексті національних інтересів.
2. Національні інтереси держави.
3. Особливості геополітичного становища України.
4. Чинники, що впливають на гео економічне і геополітичне становище України.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з основними зовнішньополітичними і зовнішньоекономічними пріоритетами України, виявити основні національні інтереси України, з'ясувати особливості геополітичного становища нашої держави та дослідити чинники, які впливають на геополітичну і гео економічну позицію України..

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 1 здобувач повинен: **знати** геополітичну і гео економічну стратегію держави, класифікацію національних інтересів і чинники, що визначають геополітичне становище України; **уміти** характеризувати стратегічні пріоритети розвитку України, визначити національні інтереси держави і загрози економічній стабільності й незалежності України.

Основні поняття: геополітична стратегія, стабільний розвиток, внутрішні та внутрішні загрози, національні інтереси, транзитарна економіка, глобальні трансформації, чинники, які впливають на

геополітичне і гео економічне становище, світові центри глобалізованого господарства, регіональні лідери, світова економіка.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Геополітика і гео економіка як науки.
2. Історія української державності.
3. Історія української геополітичної думки.
4. Ресурсний потенціал України.
5. Геополітика ЄС.
6. Геополітика Європи.
7. Геополітика США.
8. Геополітичні центри сили.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте сучасні геополітичні інтереси України.
2. Проаналізуйте особливості геополітичного і гео економічного становища України.
3. Розкрийте сутність національних інтересів України на сучасному етапі розвитку.
4. Охарактеризуйте чинники, що впливають на гео економічне і геополітичне становище України.

Практичне заняття 2

Становлення України як суб'єкта міжнародних економічних відносин

План

1. Становлення України як суб'єкта міжнародних економічних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники.
2. Економічна безпека держави в контексті національних економічних загроз.
3. Основні принципи, напрями та завдання зовнішньої політики України для забезпечення стабільного і гармонічного розвитку.

План

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з етапами і чинниками

становлення України як суб'єкта міжнародних відносин; охарактеризувати економічну безпеку держави в контексті економічних загроз і національних інтересів; визначити індикатори економічної безпеки та їх порогові значення; з'ясувати основні принципи, напрями та завдання зовнішньої політики України.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 2 здобувач повинен: **знати** етапи становлення України як суб'єкта міжнародних відносин, показники та індикатори економічної безпеки, національні економічні інтереси і загрози, а також основні принципи, напрями та завдання зовнішньої політики України; **уміти** охарактеризувати кожний етап становлення української державності, проаналізувати систему показників економічної безпеки, визначати принципи, напрями і завдання зовнішньополітичного і зовнішньоекономічного курсу нашої держави.

Основні поняття: Суб'єкт міжнародних економічних відносин, економічна безпека, національні інтереси, економічні загрози, порогові значення та індикатори економічної безпеки, зовнішня політика.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Чотири типи зовнішньої політики Й. Беллєрса
2. Три типи політичної адаптації до стану міжнародного середовища Й. Беллєрса.
3. Три стани світової політики і зовнішньополітичних відносин за К. Волтцом,
4. Застосування теорії ігор у міжнародних відносинах.
5. Участь України міжнародному поділі праці.

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Державна політика у сфері міжнародних економічних відносин.
2. Проаналізувати стан економічної безпеки України сьогодні.
3. Пріоритети зовнішньої політики України на сучасному етапі.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте етапи становлення України як суб'єкта

міжнародних відносин і, зокрема, міжнародних економічних відносин.

2. Розкрийте сутність показників економічної безпеки і їх вплив на індиктори та порогові значення економічної безпеки України.

3. Які особливості сьогоdnішнього стану економічної стабільності й незалежності України?

4. Охарактеризуйте принципи, напрями та завдання зовнішньої політики України.

Практичне заняття 3

Сутність та види зовнішньоекономічних зв'язків.

Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрями реалізації

План

1. Визначення зовнішньоекономічних зв'язків.
2. Функції, що виконують зовнішньоекономічні зв'язки.
3. Класифікація зовнішньоекономічних зв'язків:
зовнішньоторгові, фінансові, виробничі, інвестиційні.
4. Державне регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.
Державні органи України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Законодавство України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
6. Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрями реалізації.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – розглянути сутність, функції та види зовнішньоекономічних зв'язків і зовнішньоекономічної політики України та основні напрями її реалізації.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 3 здобувач повинен: **знати** еволюцію, сутність, функції та види зовнішньоекономічних зв'язків, інституції, що здійснюють державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також сутність, типи і принципи зовнішньоекономічної політики України; **уміти** аналізувати зовнішньоекономічні зв'язки держави, законодавство, яке регулює їх і визначати суть, принципи і

напрями зовнішньоекономічної політики.

Основні поняття: зовнішньоекономічні зв'язки, фінансові, зовнішньоторгові, виробничі, інвестиційні зв'язки, зовнішньоекономічна політика, політика вільної торгівлі, протекціонізм, національна економіка, країна з транзитивною економікою, види зовнішньоекономічної діяльності.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Політика вільної торгівлі.
2. Протекціонізм.
3. Стратегічні моделі економічного розвитку країн з транзитивною економікою.

Індивідуальне творче завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповіді та презентування на практичному занятті – порівняти зовнішньоекономічну політику України і будь-якої розвиненої країни (за вибором студенту).

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Який існує зв'язок зовнішньої політики і зовнішньоекономічної політики?
2. Проаналізуйте основні види зовнішньоекономічних зв'язків.
3. Охарактеризуйте основні законодавчі акти, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність і органи, які їх приймають.
4. Як на Вашу думку, якою повинна бути зовнішньоекономічна політика українського уряду для досягнення гармонійного розвитку України?

Практичне заняття 4

Участь України в діяльності міжнародних організацій

План

1. Участь України у роботі інституцій ООН.
2. Діяльність Представництва України при ООН.
3. Співпраця України з МАГАТЕ, ЮНЕП, ЮНІДО, ВООЗ, МОП, ЮНЕСКО, МВФ, МБРР та ін.
4. Співробітництво України з ОЧЕС.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – проаналізувати участь України в діяльності міжнародних організаціях і визначити перспективи подальшої співпраці.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 4 здобувач повинен: **знати** роль і перспективи України в діяльності всіх міжнародних інституцій; **уміти** аналізувати діяльність кожної міжнародної організації, визначати перспективні напрями подальшої співпраці з ними.

Основні поняття: інституції ООН, МАГАТЕ, ЮНЕП, ЮНІДО, ВООЗ, МОП, ЮНЕСКО, МВФ, МБРР, ЧАЕС, СОТ.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткове теоретичне питання:** «Взаємовідносини України і Міжнародного Валютного Фонду».

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Аналіз діяльності України в інститутах ООН.

2. Історія створення і діяльності Світової Організації Торгівлі: взаємовідносини з Україною.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Участь у яких міжнародних організаціях є найбільш вагомим для України і чому?

2. Перспективи співпраці з якими міжнародними інституціями є бажаною для України?

3. Підготуйте есе на тему «Вплив кредитів МВФ на економіку України».

Практичне заняття 5

Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури

План

1. Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури
2. Співробітництво з Євросоюзом. Проблема вступу України до Євросоюзу.
3. Україна – НАТО. Програма «Партнерство заради миру». «Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО». Проблема вступу України до НАТО.
4. Співпраця України з європейськими організаціями ОБСЄ, ЄБРР

та ін. Україна – член Ради Європи.

5. Двосторонні відносини з розвинутими країнами. Відносини з державами Центральної та Східної Європи.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з сутністю та етапами інтеграції України в європейські та євроатлантичні структури, проаналізувати співробітництво з Європейським Союзом і державами Центральної та Східної Європи.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 5 здобувач повинен: **знати** етапи і проблеми інтеграції України в Євросоюз і НАТО, особливості співробітництва України і розвинутих країн Центральної і Східної Європи; **уміти** характеризувати етапи і проблеми вступу в ЄС і НАТО, описувати процеси співпраці з розвинутими країнами Європи.

Основні поняття: інтеграція, глобалізація, Європейський Союз, НАТО, ОБСЄ, ЄБРР.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Вигоди і загрози від вступу України в ЄС.
2. Участь України у Раді Європи.

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Еволюція процесу інтеграції України до Євросоюзу.
2. Двосторонні відносини з розвинутими країнами Європи (країна за вибором студенту).

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте етапи євроінтеграції.
2. Опишіть проблеми вступу України в НАТО.
3. В чому полягає специфіка двостороннього співробітництва України з розвиненими країнами Європи.

Практичне заняття 6

Взаємовідносини з Росією та СНД. Українсько-російські відносини

План

1. Українсько-російські відносини.

2. Базовий Договір між Україною та Росією 1997 р. Відносини між Україною та Росією на поч. ХХІ ст.: здобутки, проблеми. Російська збройна агресія проти України. Проблеми подолання конфлікту.
3. Діяльність України в рамках СНД. Двостороннє співробітництво з країнами – членами СНД: проблеми та перспективи.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з основними проблемами взаємовідносин з Росією в історичній ретроспективі та сьогодні, визначити проблеми подолання конфлікту, а також проаналізувати діяльність України в СНД.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 6 здобувач повинен: **знати** історію розвитку українсько-російських відносин, проблеми подолання збройного конфлікту з Росією, діяльність України в СНД і причини виходу, проблеми і перспективи двосторонніх відносин з країнами-членами СНД; **уміти** аналізувати історичні аспекти українсько-російських відносин, визначати проблеми і причини конфліктів з Росією, а також досліджувати діяльність України в рамках СНД.

Основні поняття: СНД, збройна агресія, українсько-російські відносини, двостороннє співробітництво з країнами-членами СНД.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Історія українсько-російських відносин до 1922 року.
2. Взаємовідносини України з Росією до 2014 року.
3. Військова збройна агресія Росії на території України.

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Політологічні прогнози розвитку українсько-російських відносин.
2. Діяльність України в СНД і причини виходу з організації.
3. Двостороннє співробітництво з країнами-членами СНД: проблеми і перспективи.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте особливості українсько-російських відносин

до військової агресії. За яких умов можливе подолання конфлікту?

2. Перспективи співробітництва України з країнами-членами СНД. Як Україна повинна розставляти пріоритети?

3. За яких умов можливе відновлення дружніх стосунків з Росією?

Практичне заняття 7 **Регіональне співробітництво України**

План

1. Регіональне і транскордонне співробітництво.
2. Українсько-польські відносини.
3. Українсько-румунські відносини.
4. Українсько-чеські відносини.
5. «Карпатський єврорегіон».
6. Єврорегіон «Нижній Дунай».

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з засадами регіонального і транскордонного співробітництва суміжними регіонами, а також з перспективами діяльності єврорегіонів.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 7 здобувач повинен: **знати** теоретичні та практичні засади регіонального і транскордонного співробітництва, характеризувати діяльність єврорегіонів; **уміти** визначати пріоритети регіонального і транскордонного співробітництва, аналізувати діяльність єврорегіонів.

Основні поняття: регіональне співробітництво, транскордонне співробітництво, єврорегіон.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого і регіонального розвитку.

2. Перспективи створення і діяльності єврорегіонів в Україні.

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Світова практика функціонування єврорегіонів .
2. Проаналізувати діяльність одного із ефективнодіючих єврорегіонів (за вибором студента).

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Проаналізуйте українсько-польські відносини.
2. Охарактеризуйте українсько-румунські відносини.
3. Визначте пріоритети українсько-чеського співробітництва.

Практичне заняття 8

Взаємовідносини України з країнами Азії та Африки

План

1. Взаємовідносини з країнами Близького і Середнього Сходу.
2. Відносини з «новими індустріальними країнами» Азії.
3. Українсько-китайські, українсько-японські, українсько-іранські відносини.
4. Співробітництво з країнами Африки.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – ознайомитися з особливостями взаємовідносин України з країнами Близького і Середнього Сходу, проаналізувати відносини з «новими індустріальними країнами Азії», а також визначити пріоритети співробітництва з Китаєм, Японією та Іраном.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 7 здобувач повинен: **знати** стан і перспективи співпраці з «новими індустріальними країнами Азії» (Сінгапуром, Тайванем, Південною Кореєю тощо), з іншими країнами Азії та Африки; **уміти** характеризувати взаємовідносини України з країнами Азії та Африки.

Основні поняття: «нові індустріальні країни», чотири етапи формування «нових індустріальних країн». .

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткове теоретичне питання:** «Перспективи співробітництва з країнами Африки в сільському господарстві»

Індивідуальні творчі завдання пошуково-аналітичного

характеру в межах самостійної роботи здобувача для підготовки доповідей та презентування на практичному занятті:

1. Закономірності розвитку «нових індустріальних країн».
2. Моделі розвитку «нових індустріальних країн» на прикладі однієї з країн(за вибором студента).

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Наведіть приклади «Нових індустріальних країн» і визначте фактори їх економічного зростання.
2. Проаналізуйте українсько-китайські відносини.
3. В чому полягає особливість взаємовідносин України з Японією?
4. Пріоритетні напрямки співробітництва України з Іраном.
5. Перспективи співпраці з країнами Африки.

Практичне заняття 9

Взаємовідносини України з США і країнами Латинської Америки

План

1. Історія взаємовідносин України і США.
2. Пріоритети співробітництва України і США.
3. Вплив США на зовнішню політику України. США як торговельний партнер України.
4. Взаємовідносини України з країнами Латинської Америки в економічній галузі.
5. Пріоритетні напрямки співпраці між Україною і країнами Латинської Америки.

Методичні рекомендації до вивчення теми

Мета заняття – вивчити історію взаємовідносин України і США, визначити вплив США на зовнішню політику України, визначити економічні пріоритети співпраці України і США, а також проаналізувати співробітництво України з країнами Латинської Америки.

Після засвоєння матеріалу практичного заняття 9 здобувач повинен: **знати** особливості впливу політики США на світову економіку, пріоритети співпраці з Американським континентом; **уміти** характеризувати вплив американської політики й економіки на світові тенденції розвитку, аналізувати торговельний баланс з

країнами Латинської Америки і визначати перспективні напрямки співробітництва з цим регіоном.

Основні поняття: країни Латинської Америки, економіка США, зовнішня політика США, Хартія Україна-США.

Для повного опанування навчального матеріалу здобувачі повинні **самостійно опрацювати додаткові теоретичні питання:**

1. Хартія стратегічного партнерства Україна – США.
2. Торговельно-економічне та інвестиційне співробітництво між Україною та США.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Визначте історичні етапи двосторонніх взаємовідносин України і США.
2. Охарактеризуйте вплив зовнішньої політики США на Україну.
3. Дослідите взаємовідносини України з країнами Латинської Америки в економічній галузі
4. Пріоритети співробітництва з країнами Латинської Америки.

ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ СТАТЕЙ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Перелік наукових статей для самостійного опрацювання

1. Борисова О. В. Зовнішня політика України : історія та сучасність / О. В. Борисова : курс лекцій. – К. : Кондор-видавництво, 2017. – 344 с.
2. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991 – 2006 рр.) // УІЖ. – 2006. - № 4. – С. 32 – 50.
3. Патриляк І. Нетрадиційний погляд на українсько – польські взаємини // Молода нація. – 2021. - №1. – С. 184 – 193.
4. Дубина В. Україна у контексті регіоналізації та глобалізації //

Молода нація. – 2020. - № 4. – С. 54 – 56.

5. Холод М. Україна у контексті загальноєвропейських міграційних процесів // Молода нація. – 2020. - № 4. – С. 57 – 59.

6. Залізняк Л. Л. Україна між Сходом та Заходом. Про витoki і суть російськоукраїнської війни 2017 р. / Л. Л. Залізняк. – К. : Видавець Олег Філюк, 2017. – 168 с.

7. Трофимович В. Російська агресія проти України як загроза світовій системі безпеки // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». - Серія «Історичні науки». - 2017. - Випуск 26. - С.135-142.

8. Мартинов А. Діяльність української дипломатії у Раді Безпеки ООН (2016–2017 рр.). // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. – К., 2018. – Вип. 27.- С. 146-163.

9. Левчук В. Міжнародне співробітництво Одещини (1950-ті — 2015 рр.): загальна характеристика джерел. // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. – К., 2017. – Вип. 26.- С. 50-58.

10. Чорна Л.В. Українсько-румунські відносини в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. // Науковий вісник ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл, 2019. – Вип.26. – С. 11-15.

11. Чорна Н. Польсько-українські міждержавні взаємини у світлі новітніх викликів та ризиків (2015–2017 рр.) // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. – К., 2017. – Вип. 26.- С. 141-159.

12. Україна як суб'єкт сучасних цивілізаційних процесів // За заг. Ред. А.І. Кудряченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ivinas.gov.ua/sites/default/files/Україна%20як%20суб'єкт%20сучасних%20цивілізаційних%20процесів%20Частина%201..pdf>

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

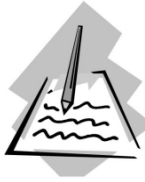
---

1. Визначення зовнішньоекономічних зв'язків та зовнішньоекономічної діяльності.
2. Функції, що виконують зовнішньоекономічні зв'язки. Класифікація зовнішньоекономічних зв'язків.
3. Державне регулювання зовнішньоекономічних зв'язків. Державні органи України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Законодавство України з регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Історичний аспект розвитку державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
5. Зовнішньоекономічна політика: сутність, типи, принципи та основні напрямки реалізації.
6. Правові засади становлення та розвитку зовнішньої політики незалежної України (1991-2000)
7. Україна в системі міжнародних відносин 1991-2010 р.
8. Категоріальний апарат в контексті зовнішньої торгівлі
9. Сутність СОТ та етапи приєднання України до СОТ
10. Наслідки членства в СОТ для України
11. Імпортні мита в СОТ
12. Кількісні обмеження в СОТ
13. Експортні мита в СОТ
14. Субсидії та компенсаційні заходи в промисловості в СОТ
15. Антидемпінгові, компенсаційні та захисні заходи в СОТ
16. Технічні норми та стандарти, санітарні заходи в СОТ
17. Регулювання торгівлі послугами та захист прав інтелектуальної власності в СОТ
18. Основні тенденції зовнішньої торгівлі України в останнє десятиріччя
19. Зовнішня торгівля України у 2017 році
20. Положеннями розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціації між Україною та ЄС.
21. Динаміка лібералізації зовнішньої торгівлі між Україною та ЄС відповідно до положень поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі.
22. Сутність зони вільної торгівлі. Зона вільної торгівлі Україна ЄС. Доступ до ринку товарів
23. Технічні бар'єри в торгівлі та санітарні і фітосанітарні заходи
24. Тарифи, тарифні квоти

25. Правила походження. Доступ до ринку в ПВЗВ
26. FAQ з питань функціонування вільної торгівлі між Україною та ЄС
27. Структура експорту та імпорту між Україною та ЄС.
28. Аналіз динаміки змін у торгівлі між Україною та Республікою Польща з моменту вступу Польщі до ЄС.
29. Товарна структура торгівлі між Україною та Республікою Польща.
30. Торговля послугами Україною та Республікою Польща.
31. Інтереси України щодо Туреччини та Туреччини щодо України.
«Економізація» двосторонніх відносин.
32. Аналіз торгівлі України та Туреччини.
33. Механізм вдосконалення двосторонніх торговельно-економічних відносин між Україною та Туреччиною.
34. Огляд ринку Індії.
35. Експортно-імпортні відносини України та Індії. Огляд перспективності пріоритетних товарів. Митні тарифи в торгівлі з Індією.
36. Огляд ринку КНР.
37. Торговельна статистика Україна-КНР. Пріоритетні товари.
38. Нові тенденції розвитку зв'язків України та Білорусі.
39. Аналіз торговельних зв'язків України та Білорусі.
40. Специфіка зовнішньої політики Україна-Молдова.
41. Аналіз торговельних зв'язків України та Молдови.
42. Українсько-Американська Рада з торгівлі та інвестицій.
43. Торговельно-економічне співробітництво України та США на сучасному етапі.
44. Митне регулювання імпорту металопродукції в США і інтереси України.
45. Поняття режиму транзиту. Транзитне мито в Україні.
46. Транзит газу територією України: проблеми та перспективи.
47. Місце України в проектах міжнародних транспортних коридорів.
48. Передумови формування стратегічної пріоритетності сфери туризму в економіці України.
49. Інфраструктура Українського туристичного бізнесу.
50. Позиціонування Семи чудес України на

- світовому ринку туристичних послуг.
51. Статистика розвитку міжнародного туризму в Україні
  52. Категоріальний апарат міжнародного інвестиційного процесу. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні.
  53. Статистичні дані про обсяги іноземних інвестицій в Україну та з України.
  54. Оцінка сучасного інвестиційного клімату в Україні.
  55. Спеціальні (вільні) економічні зони, території пріоритетного розвитку та індустріальні (промислові) парки як засоби залучення іноземних інвестицій у світі і їх відсутність в Україні.
  56. Закон України «Про транскордонне співробітництво».
  57. Сутність поняття Єврорегіон. Єврорегіони України та проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків у них.
  58. Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки.
  59. Регулювання валютного ринку Національним банком України.
  60. Декрет Кабінету Міністрів України Про систему валютного регулювання і валютного контролю.
  61. Зовнішній борг України.
  62. Хронологія відносин України з МВФ.
  63. Проблеми зовнішнього боргу України.
  64. Зростання міжнародної мобільності населення.
  65. Трудова міграція.
  66. Освітня міграція.
  67. Шукачі притулку.
  68. Міграція в Україну. Неврегульована міграція.
  69. IT-індустрія в Україні.
  70. Місце IT-послуг в українському експорті.
  71. Розвиток в Україні міжнародного IT-аутсорсингу.
  72. Сутність економічної безпеки.
  73. Сутність зовнішньоекономічної безпеки.
  74. Зовнішньоекономічна безпека України.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

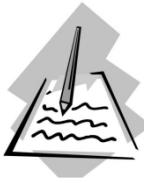

Питання для підготовки до модульної контрольної роботи

1. Особливості геополітичного становища України.
2. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники.
3. Основні принципи, напрями та завдання зовнішньої політики України.
4. Участь України в діяльності міжнародних організацій.
5. Участь України у роботі ООН.
6. Діяльність Представництва України при ООН.
7. Співпраця України з МАГАТЕ.
8. Співпраця України з ЮНЕСКО.
9. Інтеграція України в європейські та євроатлантичні структури.
10. Україна – НАТО. Програма «Партнерство заради миру».
11. Співпраця України з ОБСЄ.
12. Україна – член Ради Європи.
13. Двосторонні відносини з розвинутими країнами.
14. Відносини з державами Центральної та Східної Європи.
15. Українсько-румунські відносини.
16. Українсько-польські відносини.
17. Українсько-чеські відносини.
18. «Карпатський єврорегіон».
19. Єврорегіон «Нижній Дунай».
20. Взаємовідносини з країнами Близького і Середнього Сходу.
21. Відносини з «новими індустріальними країнами» Азії.
22. Українсько-китайські відносини.
23. Взаємовідносини України з країнами Латинської Америки.
24. Регіональне співробітництво України.
25. Співпраця України з ОЧЕС.
26. Українсько-турецькі відносини.

27. Відносини України з США.
  28. Позаблоковість України: можливі втрати і здобутки.
  29. Перспективні регіони зовнішньополітичної активності України.
  30. Україна і СОТ.
  31. Можливості Балто-Чорноморського співробітництва.
  32. Співпраця України з ЮНІСЕФ.
  33. Співпраця України з ЮНІДО.
-
-

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

«

---

1. Як змінилася структура експорту та імпорту у 2020-2021 рр. і які причини таких змін ви бачите?
2. Як пандемія вплинула на міжнародний інвестиційний клімат України (2020-2021 рр.)?
3. Основні поняття і принципи економічної безпеки.
4. Глобальні економічні війни як загроза економічній безпеці держави.
5. Сутність та структура національних економічних інтересів та основні підходи до їх визначення.
6. Морально-етичні принципи реалізації національних інтересів.
7. Загрози національній економічній безпеці України.
8. Як ЄС допомагає розвитку малого й середнього бізнесу України?
9. Адаптація законодавства України до вимог ЄС.
10. Угода про асоціацію: зміст і позитивний ефект для України.
11. Сталий розвиток та торгівля в Угоді про асоціацію.
12. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС: перспективи та пріоритети.
13. Спільні політики ЄС: досвід для України.
14. Соціальна політика ЄС: досвід для України.
15. Східне партнерство: цілі, інструменти та перспективи

європейської політики для України.

16. Енергетична політика ЄС: досвід для України.

17. Внутрішні та зовнішні чинники європейської інтеграції України.

18. Особливості підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС.

19. Торговельна політика України в контексті європейської інтеграції.

20. Процес лібералізації візового режиму між Україною та країнами ЄС.

21. Інституційне забезпечення процесу інтеграції України до ЄС.

22. Дезінтеграційні процеси в ЄС.

23. Європейська зелена угода.

24. Європейська політика сусідства та Україна.

25. План дій Україна - ЄС: пріоритети та результати співпраці.

26. Україна та Європейський Союз на шляху до нової базової угоди.

27. Східне партнерство — новий формат базової політики ЄС.

28. Позиції та інтереси держав-членів у формуванні Східної політики ЄС на початку XXI ст.

29. Торговельно-економічне співробітництво між Україною і Польщею.

30. Політичні відносини між Україною та Польщею.

31. Двосторонні інституційні механізми регулювання відносин між Україною і Польщею.

32. Двостороннє співробітництво між Україною і Німеччиною.

33. Політичні відносини між Україною та Німеччиною.

34. Стан економічної співпраці між Україною та Німеччиною на сьогодні.

35. Показники зовнішньої торгівлі між Україною і Німеччиною.

36. Науково-технічне співробітництво між Україною та Німеччиною.

37. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Німеччиною.

38. Перспективи співробітництва України з Німеччиною у подальшому.

39. Які варіанти створення бізнесу українських іммігрантів у Німеччину ви бачите?
40. Як коронавірус вплинув на економіку Німеччини?
41. Двостороннє співробітництво між Україною і Словацькою Республікою.
42. Перспективи співробітництва між Україною і Словацькою республікою.
43. Двостороннє співробітництво між Україною і Францією.
44. Політичні відносини між Україною та Францією.
45. Стан економічної співпраці між Україною та Францією на сьогодні.
46. Показники зовнішньої торгівлі між Україною і Францією.
47. Науково-технічне співробітництво між Україною та Францією.
48. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Францією.
49. Перспективи співробітництва України з Францією у подальшому.
50. Які варіанти створення бізнесу українських іммігрантів у Францію ви бачите?
51. Як коронавірус вплинув на економіку Франції?
52. Двостороннє співробітництво між Україною і Чехією.
53. Перспективи співробітництва між Україною і Чехією.
54. Двостороннє співробітництва України з Угорщиною.
55. Двостороннє співробітництво між Україною і Великою Британією.
56. Політичні відносини між Україною та Великою Британією.
57. Стан економічної співпраці між Україною та Великою Британією на сьогодні.
58. Показники зовнішньої торгівлі між Україною і Великою Британією.
59. Науково-технічне співробітництво між Україною та Великою Британією .
60. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Великою Британією.
61. Перспективи співробітництва України з Великою Британією у подальшому.
62. Як коронавірус вплинув на економіку Великою Британії?

63. Двостороннє співробітництво між Україною і Туреччиною.
64. Перспективи співробітництва між Україною і Туреччиною.
65. Двостороннє співробітництво між Україною і Грецією.
66. Перспективи співробітництва між Україною і Грецією.
67. Перспективи співробітництва між Україною і Австрією.
68. Перспективи співробітництва між Україною і Кіпром.
69. Перспективи співробітництва між Україною і Румунією.
70. Перспективи співробітництва між Україною і Білоруссю.
71. Перспективи співробітництва між Україною і Казахстаном.
72. Перспективи співробітництва між Україною і Узбекистаном.
73. Перспективи співробітництва між Україною і Грузією.
74. Перспективи співробітництва між Україною і Узбекистаном.
75. Перспективи співробітництва між Україною і Китаєм.
76. Перспективи співробітництва між Україною і США.
77. Перспективи співробітництва між Україною і Канадою.
78. Перспективи співробітництва між Україною і Індією.
79. Перспективи співробітництва між Україною і ПАР.
80. Перспективи співробітництва між Україною і Австралією.
81. Перспективи співробітництва між Україною і Бразилією.
82. Перспективи співробітництва між Україною і країнами Африки.
83. Перспективи співробітництва між Україною і країнами ОПЕК.
84. Перспективи співробітництва між Україною і країнами Балтії.
85. Економічна інтеграція як фактор розвитку міжнародної економічної діяльності країни.
86. Співробітництво України з країнами СНД.
87. Сутність та специфіка європейської інтеграції України.
88. Участь України в Чорноморському економічному співробітництві (ЧЕС).
89. Транскордонне та регіональне співробітництво.
90. Єврорегіони: специфіка їх розвитку в Україні.

ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ З КУРСУ

---

1. Який інструмент зовнішньоторговельної політики правила СОТ забороняють:

- а) ліцензування;
- б) прямі субсидії експортерам;**
- в) тарифну квоту;
- г) непрямі субсидії експортерам.

2. До якої групи знарядь зовнішньоторговельної політики належить ліцензування:

- а) кількісні обмеження імпорту;**
- б) приховані знаряддя регулювання імпорту;
- в) митні інструменти торговельної політики;
- г) фінансові важелі регулювання експорту.

3. Державні інструменти, які обмежують імпорт, часто називають:

- а) митними інструментами торговельної політики;
- б) торговельними обмеженнями;**
- в) прихованими інструментами регулювання імпорту;
- г) фінансовими знаряддями торговельної політики.

4. Виберіть із перелічених інструментів ті, які належать до фінансових немитних знарядь державного регулювання зовнішньої торгівлі:

- а) технічні бар'єри, державні закупівлі, податки і збори;
- б) тарифна квота, мито;
- в) демпінг, субсидії, експортні кредити;**
- г) квотування, ліцензування, “добровільне” обмеження експорту.

5. Мито, яке застосовує країна-імпортер певного товару для нейтралізації переваг, котрі здобувають іноземні виробники, використовуючи прямо чи опосередковано субсидії, – це:

- а) компенсаційне мито;**
- б) преференційне мито;

- в) антидемпінгове мито;
- г) специфічне мито;
- д) сезонне мито.

6. Який спосіб визначення ставки мита є комбінованим:

- а) 30% від митної вартості автомобіля;
- б) 500 дол. США у розрахунку на 1 см³ двигуна автомобіля;

в) 15% від митної вартості, але не менше ніж 0,5 дол. США у розрахунку на 1 кг яловичини;

- г) 100 дол. США у розрахунку на 1 т нафти.

7. Який спосіб визначення ставки мита є адвалорним:

- а) 30% від митної вартості автомобіля;**
- б) 500 дол. США у розрахунку на 1 см³ двигуна автомобіля;
- в) 15% від митної вартості, але не менше ніж 0,5 дол. США у

розрахунку на 1 кг яловичини;

- г) 100 дол. США у розрахунку на 1 т нафти;
- д) правильні відповіді – а), в).

8. Відмінність між імпортними митом і квотою полягає у тому, що лише мито:

- а) зменшує обсяги міжнародної торгівлі;
- б) підвищує ціни;
- в) забезпечує надходження до бюджету;**
- г) знижує життєвий рівень населення;
- д) усі відповіді неправильні.

9. Квота є таким торговельним бар'єром, який:

а) скорочує зайнятість у галузях, які захищають національного виробника;

- б) знижує рівень корупції в країні;
- в) посилює конкуренцію на національному ринку;
- г) вигідний усім групам населення;

д) усі твердження неправильні.

10. Хто з основних економічних суб'єктів країни виграє від запровадження вивізного (експортного) мита на певний продукт:

- а) виробники цього продукту;
- б) споживачі;
- в) держава;

г) правильні відповіді – а), в);

д) правильні відповіді – б), в).

11. Що є ефектом доходу у випадку запровадження урядом

країни імпоротної квоти:

а) збільшення доходів державного бюджету від запровадження квоти;

б) вигреш виробників країни від запровадження квоти;

в) дохід фірм-імпортерів;

г) вигреш споживачів країни;

д) правильні відповіді – б), в).

12. Що не є аргументом прихильників протекціонізму:

а) підтримка галузей, які випускають стратегічні товари, є важливою для економічної безпеки, оборони країни або ведення війни;

б) підтримка вітчизняних виробників збільшує сукупний попит у країні та стимулює зростання рівнів виробництва і зайнятості;

в) захист молодих галузей вітчизняної економіки забезпечує їхній прискорений розвиток;

г) протекціоністські заходи знижують ціни у вітчизняній економіці;

д) усі твердження правильні.

13. Які види мита виділяють за об'єктом оподаткування:

а) адвалорне, специфічне, комбіноване;

б) імпортне, експортне, транзитне;

в) специфічне, антидемпінгове, преференційне;

г) автономне, конвенційне, преференційне.

14. Скасування мита на імпортований товар призведе до:

а) зменшення надходжень до бюджету;

б) збільшення споживання цього товару в країні;

в) скорочення виробництва цього товару в країні;

г) зниження внутрішньої ціни цього товару;

д) усі твердження правильні.

15. Які знаряддя торговельної політики належать до прихованих методів регулювання зовнішньої торгівлі:

а) технічні бар'єри, державні закупівлі, податки і збори;

б) тарифна квота, мито;

в) демпінг, субсидії, експортні кредити;

г) технічні бар'єри, податки і збори, ліцензування, "добровільне" обмеження експорту.

16. Тарифна ескалація – це:

а) збільшення ставок імпортного мита в міру поглиблення

зовнішньої торгівлі країни;

б) постійне взаємне збільшення ставок мита двома країнами, які ведуть торговельну війну;

в) зростання ставки мита із підвищенням рівня оброблення та готовності товару;

г) ставка мита, зазначена у митному тарифі.

17. Змінне мито – це мито:

а) яким оподатковують експортні товари;

б) яким оподатковують імпортні товари;

в) яке запроваджують у вигляді відсотка від митної вартості товару;

г) ставка якого може змінюватися у встановлених органами державної влади випадках;

д) яке використовують для оперативного регулювання міжнародної торгівлі продукцією сезонного характеру.

18. Відмінність між імпортними митом і внутрішньою субсидією полягає у тому, що лише мито:

а) зменшує обсяги міжнародної торгівлі;

б) підвищує ціни;

в) спричиняє виникнення ефекту захисту;

г) зумовлює чисті втрати національного добробуту країни;

д) усі відповіді неправильні.

19. Відмінність між імпортною квотою і внутрішньою субсидією полягає у тому, що лише внутрішня субсидія:

а) зменшує обсяги міжнародної торгівлі;

б) не забезпечує надходження до бюджету;

в) спричиняє виникнення ефекту захисту;

г) зумовлює менші чисті втрати національного добробуту країни;

д) усі відповіді неправильні.

20. Які є види демпінгу:

а) взаємний, зворотний, постійний, спорадичний, навмисний;

б) генеральний, глобальний, разовий, тимчасовий;

в) локальний, постійний, зворотний, навмисний;

г) спорадичний, постійний, навмисний, взаємний, глобальний.

21. Генеральна ліцензія передбачає:

а) надання дозволу визначеній фірмі здійснити лише одну

зовнішньоторговельну операцію протягом року;

б) автоматичне одержання фірмою дозволу на ввезення (вивезення) певного товару з моменту реєстрації заявки на ліцензію;

в) надання дозволу визначеній фірмі на експорт (імпорт) товару протягом року без обмеження кількості зовнішньоторговельних операцій;

г) надання дозволу визначеній фірмі на експорт (імпорт) певного товару без обмеження за кількістю або вартістю у будь-яку країну протягом визначеного строку.

22. Яке твердження неправильне:

а) необхідність протекціонізму інколи обґрунтовують потребою збільшення доходів державного бюджету;

б) протекціоністські заходи можуть призводити до виникнення торговельних війн;

в) надзвичайною формою обмеження урядом країни зовнішньоторговельного обороту є запровадження економічних санкцій;

г) одним із аргументів на користь політики протекціонізму є твердження про необхідність захисту молодих галузей вітчизняної економіки;

д) більшість економістів вважають, що протекціонізм веде до економічного зростання.

23. Яке твердження неправильне:

а) для захисту національного виробника держава може не лише обмежувати імпорт, а й стимулювати експорт;

б) у стримуванні зовнішньої торгівлі імпортна квота ефективніша, ніж імпортне мито;

в) експортне кредитування може здійснюватися у формі страхування експортних ризиків національних експортерів;

г) ставки мита регламентуються міжнародними торговельними угодами, тому уряди країн практично не можуть самостійно підвищувати митні ставки;

д) галузі національної економіки, які потребують захисту, віддають перевагу миту, а не квоті.

24. За допомогою якого знаряддя торговельної політики уряд встановлює вимогу щодо частки кінцевого товару, яку обов'язково повинні виробити вітчизняні фірми:

- а) квота;
- б) тарифна квота;
- в) технічні бар'єри;
- г) державні закупівлі;**
- д) вимоги щодо вмісту місцевих компонентів.

25. Як називають фінансову допомогу та різноманітні фінансові пільги, які надає держава вітчизняним виробникам товарів, що конкурують з імпортом:

- а) експортні субсидії;
- б) експортні кредити;
- в) внутрішні субсидії;**
- г) прями субсидії;
- д) опосередковані субсидії.

26. Що є чистими втратами національного добробуту країни, коли уряд надає внутрішню субсидію вітчизняним виробникам:

- а) зменшення споживчого надлишку;
- б) оплата функціонування неефективних вітчизняних виробництв;**
- в) зменшення обсягів закупівель продукту споживачами;
- г) правильні відповіді – а), б);
- д) правильні відповіді – б), в).

27. Від запровадження квоти на імпорт певного продукту несуть втрати такі економічні суб'єкти країни:

- а) держава;
- б) виробники;
- в) споживачі;**
- г) правильні відповіді – б), в);
- д) правильні відповіді – а), в).

28. Демпінг – продаж за кордоном товарів за цінами, які порівняно з цінами у країнах-експортерах:

- а) вищі;
- б) такі самі;
- в) нижчі;**
- г) значно вищі.

29. Фіскальну функцію регулювання зовнішньої торгівлі виконує:

- а) експортне мито;

- б) імпортне мито;
- в) тарифна квота;
- г) усі відповіді правильні.

30. Яку функцію не виконує експортне мито:

- а) фіскальну;
- б) захисну;**
- в) зрівноважувальну;
- г) правильні відповіді а), в).

31. Міжнародна мобільність притаманна факторам виробництва у теорії:

- а) абсолютних переваг;
- б) порівняльних переваг;
- в) співвідношення факторів виробництва;**
- г) життєвого циклу товару;
- д) усі відповіді неправильні.

32. Міжгалузева мобільність притаманна факторам виробництва у теорії:

- а) абсолютних переваг;
- б) порівняльних переваг;
- в) співвідношення факторів виробництва;
- г) життєвого циклу товару;
- д) усі відповіді правильні.**

33. До абсолютних показників міжнародної міграції капіталу не належить:

- а) обсяг імпорту капіталу;
- б) кількість підприємств у країні, створених за участю іноземного капіталу;
- в) частка іноземного капіталу у внутрішніх інвестиціях;**
- г) чистий експорт капіталу;
- д) продукція спільних підприємств у ВВП.

112. Головною причиною вивезення капіталів у сучасних умовах є:

- а) максимізація прибутку у тривалому періоді;**
- б) завоювання та утримання стратегічно важливих ринків;
- в) зменшення попиту на внутрішньому ринку;
- г) жорстка конкуренція;
- д) використання дешевих трудових та природних ресурсів

інших країн.

34. Міжнародні прямі інвестиції здійснюють переважно:

а) розвинені країни;

б) країни, що розвиваються;

в) країни з перехідною економікою;

г) усі відповіді правильні.

35. Чинниками, які визначають привабливість інвестиційного клімату будь-якій економіці, є:

а) стан внутрішнього ринку;

б) географічне розташування країни та наявність природних ресурсів;

в) рівень розвитку конкурентних відносин у країні;

г) панівна форма власності;

д) загальна макроекономічна та політична стабільність;

е) усі відповіді правильні.

36. Міжнародний рух підприємницького капіталу – це:

а) вивіз капіталу в ті країни, де є сприятливий інвестиційний клімат;

б) вивіз капіталу у формі надання державних і приватних позик з метою отримання доходу у вигляді процента, рівень якого заздалегідь обумовлюють;

в) кошти, які вкладають у виробничі, фінансові, торгові й інші закордонні підприємства задля отримання прибутку;

г) державні інвестиції за кордоном.

37. Міжнародний рух позикового капіталу – це:

а) вивіз капіталу в ті країни, де є сприятливий інвестиційний клімат;

б) вивіз капіталу у формі надання державних і приватних позик з метою отримання доходу у вигляді процента, рівень якого заздалегідь обумовлюють;

в) кошти, які вкладають у виробничі, фінансові, торгові й інші закордонні підприємства для отримання прибутку;

г) державні інвестиції за кордоном.

38. Основну частину прямих інвестицій на світовому ринку капіталів контролює(ють) :

а) уряд США;

б) Міжнародний валютний фонд

в) уряди країн Європейського співтовариства;

г) міжнародні корпорації.

39. Основна частина інвестицій розвинених країн нині спрямована до:

- а) Центрально-Східної Європи;
- б) Південно-Східної Азії;
- в) Південної Америки;
- г) Африки;
- д) країн ОЕСР.**

40. Міжнародні портфельні інвестиції – це:

а) вкладення капіталу за кордоном у патенти, ліцензії, ноу-хау;

б) вкладення капіталу в цінні папери зарубіжних компаній у розмірах, які не забезпечують контроль над ними;

в) вкладення капіталу в цінні папери зарубіжних компаній у розмірах, які забезпечують контроль над ними;

г) вкладення капіталу у створення дочірніх компаній за кордоном.

41. Міжнародні прямі інвестиції – це:

а) вкладення капіталу за кордоном у патенти, ліцензії, ноу-хау;

б) вкладення капіталу в цінні папери зарубіжних компаній у розмірах, які не забезпечують контроль над ними;

в) вкладення капіталу у створення асоційованих компаній за кордоном;

г) вкладення капіталу в цінні папери зарубіжних компаній у розмірах, які забезпечують контроль над ними.

42. Реінвестиції – це:

а) вкладення капіталу за кордоном у патенти, ліцензії, ноу-хау;

б) повернення країні капіталу, вкладеного у цінні папери зарубіжних компаній;

в) вкладення капіталу у створення дочірніх компаній за кордоном;

г) повторні, додаткові вкладення коштів за кордоном, отриманих там у вигляді доходів від інвестицій.

43. Транснаціональні корпорації – це:

а) корпорації, які є монополістами на світовому ринку певних товарів і послуг;

б) корпорації, в яких іноземний інвестор володіє не менш, ніж 10% акцій;

в) корпорації, в яких іноземний інвестор володіє понад 50%

акцій;

г) **фірми, які володіють підприємствами в кількох країнах світу.**

44. Головними країнами-донорами капіталу в сучасному світі є:

а) країни Східної Європи;

б) країни “Великої сімки”;

в) країни СНД;

г) країни Східної Азії;

д) країни Латинської Америки.

45. Головним фінансовим центром світу є:

а) Париж;

б) Лондон;

в) Нью-Йорк;

г) Токіо;

д) Цюрих.

46. Головним фінансовим центром Азії є:

а) Кито;

б) Ер-Ріяд;

в) Токіо;

г) Сінгапур;

д) Сянган.

47. До правових інструментів міжнародної передачі технологій не належить:

а) патент;

б) ліцензія;

в) копірайт;

г) ноу-хау.

48. До форм міжнародної передачі технологій не належить:

а) ноу-хау;

б) ліцензійна угода;

в) франчайзингова угода;

г) патентна угода;

д) інжинірингова угода;

е) факторингова угода.

49. Ліцензія – це:

а) виняткове право автора друкованого, аудіо- чи відеотвору на показ і відтворення своєї роботи;

б) дозвіл, який видає власник технології (ліцензіар),

захищеної чи незахищеної патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології упродовж певного часу за визначену плату;

в) символ певної організації (підприємства), який використовують для індивідуалізації виробника товару і його ніхто не може використовувати без офіційного дозволу власника;

г) документ (свідоцтво), що видають винахіднику, який засвідчує його авторство і виняткове право на використання винаходу.

50. Патент – це:

а) виняткове право автора друкованого, аудіо- чи відеотвору на показ і відтворення своєї роботи;

б) дозвіл, який видає власник технології (ліцензіар), захищеної чи незахищеної патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології упродовж певного часу за визначену плату;

в) символ певної організації (підприємства), який використовують для індивідуалізації виробника товару і його ніхто не може використовувати без офіційного дозволу власника;

г) документ (свідоцтво), що видають винахіднику, який засвідчує його авторство і виняткове право на використання винаходу.

51. Міжнародна ліцензійна угода – це:

а) міжнародна торгівельна операція, за якою власник патенту поступається правами на використання винаходу покупцеві;

б) міжнародна торгівельна операція, за якою власник винаходу дає іншій стороні дозвіл на його використання у певних межах;

в) передача технічного досвіду і секретів виробництва, необхідних для освоєння нової техніки і технологій, вдосконалення методів управління;

г) надання великою фірмою права малій фірмі здійснювати протягом певного періоду свою діяльність під її опікою, використовуючи її обладнання, торгову марку тощо.

52. Міжнародна патентна угода – це:

а) міжнародна торгівельна операція, за якою власник винаходу поступається правами на його використання покупцеві;

б) міжнародна торгівельна операція, за якою власник винаходу дає іншій стороні дозвіл на його використання у певних межах;

в) передача технічного досвіду і секретів виробництва, необхідних для освоєння нової техніки і технологій, вдосконалення методів управління;

г) надання великою фірмою права малій фірмі здійснювати протягом певного періоду свою діяльність під її опікою, використовуючи її обладнання, торгову марку тощо.

53. Реєміграція – це:

а) виїзд імігрантів з країни іміграції;

б) переселення громадян в іншу країну на постійне або тривале тимчасове проживання;

в) в'їзд громадян однієї країни в іншу країну на постійне або тривале тимчасове проживання;

г) переміщення громадян через кордон у пошуках роботи.

54. “Відплив умів” – це:

а) виїзд працездатного населення з країни за кордон;

б) в'їзд працездатного населення в країну з інших країн;

в) повернення емігрантів на батьківщину на постійне проживання;

г) переміщення працездатного населення через кордони національних економік із зміною місця постійного проживання або періодичним поверненням до нього;

д) усі відповіді неправильні.

55. До позитивних наслідків міжнародної трудової міграції для країн іміграції належать:

а) економія державних витрат на освіту, підвищення кваліфікації, соціальні програми;

б) підвищення конкурентоспроможності продукції за рахунок нижчої оплати праці імігрантів;

в) стимулювання виробництва і зайнятості за рахунок додаткового попиту іноземних робітників;

г) усі відповіді правильні.

56. Урядам країн, що розвиваються, вигідно стимулювати еміграцію, тому що:

а) емігранти повертаються, збагачені знаннями і капіталом;

б) емігранти зменшують рівень безробіття в країні;

в) емігранти переказують трансфери на батьківщину і

матеріально забезпечують свої родини;

г) усі відповіді правильні.

57. До позаекономічних чинників міжнародної міграції населення належить:

а) диференціація вартості робочої сили в межах окремих країн;

б) стан національного ринку праці;

в) дискримінація за національними та расовими ознаками;

г) структурна перебудова економіки;

д) усі відповіді правильні.

58. Непрямим інструментом еміграційної політики держави є:

а) кваліфікаційні вимоги до суб'єктів трудової міграції;

б) митна політика, що передбачає пільги для реемігрантів;

в) лімітування видачі закордонних паспортів;

г) заборона на виїзд певних категорій працівників;

д) встановлення термінів обов'язкової роботи в країні після отримання освіти за державні кошти.

59. Прямим інструментом еміграційної політики держави є:

а) надання пільг за валютними вкладами;

б) митна політика, що передбачає пільги для реемігрантів;

в) заборона на виїзд певних категорій працівників;

г) валютна та банківська політика, орієнтована на заохочення

валютних переказів з-за кордону.

60. Виїзд працездатних громадян із країни за кордон – це:

а) імміграція;

б) міграція;

в) трудова еміграція;

г) рееміграція.

61. Питома вага іноземних робітників найвища у складі робочої сили в:

а) країнах Західної та Північної Європи;

б) США, Канаді та Австралії;

в) нафтодобувних країнах Близького Сходу;

г) країнах Латинської Америки.

62. Кількісне квотування імміграції робочої сили – це:

а) внесення у державний бюджет певних платежів;

б) визначення кількості іммігрантів;

в) інвестування у створення певної кількості робочих місць;

г) обмеження особистого характеру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна рекомендована література

1. Гальчинський А. Україна на перехресті геополітичних інтересів. – К., 2020.
2. Міжнародні відносини та зовнішня політика: Підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губернський та ін. – К., 2019.
3. Мартинов А. Діяльність української дипломатії у Раді Безпеки ООН (2016–2017 рр.). // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. – К., 2018. – Вип. 27.- С. 146-163.
4. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000рр.) / Сер. —Україна крізь віки. - У 15-ти тт. - Т.14. - К.,2000.
5. Україна в ХХІ столітті: Збірник документів і матеріалів. – К., 2020.
6. Чорна Н. Польсько-українські міждержавні взаємини у світлі новітніх викликів та ризиків (2015–2017 рр.) // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. Зб. Наук. пр. – К., 2017. – Вип. 26.- С. 141-159.
7. Міжнародні економічні відносини : Навч. посібник / Козак Ю.Г., Заєць М.А., Sporek T., Gribinsea A., Shengelia T. та ін. – Одеса: ТОВ Плутон, 2016. – 352 с.
8. Міжнародні економічні відносини : Підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 612 с.
9. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С.В. Сіденко, О.М. Іваницька, О.В. Кузнецов [та ін.]. – К.: НАУ, 2015 – 468 с.

10. Міжнародні системи та глобальний розвиток: підручник / В.А. Мажола, О.А. Коппель, М.Г. Капітоненко та ін.; за ред. Л.В. Губернського; Київ. Нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2021. – 526 с.
11. Міжнародні фінанси: навч. посібник / Князь С. В., Георгіаді Н. Г., Князь О. В., Дзюбіна К. О., Григор'єв О. Ю., Лакіза В. В. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2021. – 364 с.
12. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія: Підручник. – К.: Либідь, 2021. - 384 с.
13. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія. – Підручник для здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей вищих навчальних закладів / А.С. Філіпенко. – Київ: «Либідь», 2022. – 408 с.
14. Міжнародні економічні відносини : Підручник / За редакцією Голікова А. П., Довгаль О.А. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 602 с.

Додаткова рекомендована література

1. Вторжение в Украину: Хроника российской агрессии. – К., 2016.
2. Березовець Т. Анексія: острів Крим. Хроніки «гібридної війни». – К., 2015.
3. Магда Є.В. Гібридна війна: вижити і перемогти. – Х., 2015.
4. Біла К. Національні інтереси України в контексті стратегії Росії і НАТО // Молода нація. – 2020. - № 3. – С. 5 – 17.
5. Патриляк І. Нетрадиційний погляд на українсько-польські взаємини // Молода нація. – 2021. - №1. – С. 184 – 193.
6. Гладкий О. Рівень інтегрованості України до європейських структур // Молода нація. – 2021. - № 4. – С. 173 – 185.
7. Погорелов Є. Глобалізація – виклик доби, і відповідь на нього // Молода нація. – 2021. - № 4. – С. 186 – 215.
8. Чупрін Р. «Ялтинська рада» та «Переяславський самміт» (інтеграційні вибори України з позицій світ – системного аналізу) // Молода нація. – 2020. - № 4. – С. 11 – 13.
9. Sydorenko K. The main components of the formation of a modern innovation base of competitiveness in the context of globalization

transformations / N. Skrupnyk, K. Sydorenko // Бізнес-Інформ. – 2019. – №4. – С. 115-123.

Tatarenko N. National economic interests: cultural dimensions and global context // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія «Економічні науки». Випуск 24. – К.: ДАУ, 2016. – С. 4-12.

11. Tatarenko N. Political economy of global problems. // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія «Економічні науки». Вип. 24. – К.: ДАУ, 2017. – С. 4-13.
12. Tatarenko Natalia. Solidarism in Global and National Economies: institutional discourse // Eastern Europe: Regional Studies: Monograph / V. Teosa, V. Tsivatyi, M. Matsaberidze & other. – Chişinău: Moldova State Univ., Tbilisi State Univ., Diplomatic Acad. of Ukraine. – 2017. – ISBN 978-9975-71-954-4 – 359 p. – P. 214-236
13. Vysotska M. Global air traffic development trends. Air transport. – 2019. – № 1(13). – P. 155-162.
14. Vysotska M., Ovsak O. External Economic Effects of Air Transport Development due to the Liberalization. Communications - Scientific Letters of the University of Žilina, 2021, №23/3. – P.158-173.
15. Балабанова Г.П. Сучасні пріоритети імміграційної політики ЄС: уроки для України / Г.П. Балабанова // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право): Наук. журн. – 2018. – № 1. – С. 123-129.
16. Біла С.О. Інноваційна платформа «Індустрії 4.0» у забезпеченні сталого економічного розвитку / Біла С.О. // Детермінанти сталого розвитку економіки [Текст] : [Монографія] / Під заг. ред. проф. Храпкіної В.В., проф. Устименка В.А. – К.: Інтерсервіс, 2019. – С.150-159 (264 с.).
17. Біла С.О. Інституційна підтримка міжнародного економічного співробітництва у сфері відновлюваної енергетики / С.О. Біла // Економічний вісник університету. – Збірник наукових праць учених та аспірантів. – Вип. 37/1. – Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, 2018. – С. 267-275.

18. Біла С.О. Пріоритети забезпечення безпеки розвитку ядерної енергетики: світовий досвід / С.О. Біла, О.В. Івасик // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2019. – Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – Вип. 26. – Частина 1. – С. 11-16.
19. Біла С.О. Пріоритети підтримки розвитку промислових кластерів: світовий досвід / С.О. Біла, А.В. Локтіонова // Стратегія розвитку України: наук. журн. – К.: НАУ, 2018. – № 2. – С. 36-43.
20. Біла С.О. Пріоритети сталого розвитку у модернізації економіки України в умовах євроінтеграції / С.О. Біла // Scientific letters of Academic Society of Michal Baludansky. – 2016. – 4 (1). – С. 17-20.
21. Біла С.О. Роль «зеленої енергетики» у забезпеченні міжнародної економічної безпеки /С.О. Біла, К.Ю. Овчаренко // Стратегія розвитку України. – Науковий журнал, НАУ. – 2019. – № 1. – С. 26-34.
22. Біла С.О. Стратегічні пріоритети міжнародного економічного співробітництва України та ЄС у сфері сталого розвитку / С.О. Біла. І.М. Захаров // Стратегія розвитку України. НАУ. – 2017. – № 2. – С. 27- 34.
23. Біла С.О. Стратегічні пріоритети сталого розвитку у XXI ст.: досвід країн ЄС та України / С.О Біла, М.Ю. Гайдай // Бізнес-навігатор: науково-виробничий журнал. – 2018. – Вип. 1-1 (44) – С.26-31.
24. Біла С.О. Стратегічні пріоритети цифровізації суспільного виробництва: світовий досвід / С.О. Біла // Економічний вісник університету. – Збірник наукових праць учених та аспірантів. – Вип.48. – Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, 2021. – С. 40 – 55.
25. Висоцька М.П. Аналіз і перспективи розвитку цивільної авіації України / М.П. Висоцька // Стратегія розвитку України: наук. журн. – К.: НАУ, 2019. № 1. – С. 94-99.
26. Глобальні тренди міжнародних відносин: Монографія – К.: Вадекс, 2020. – 524 с.
27. Набок І.І. Глобальні стратегічні альянси в авіаційній галузі:

- сучасний стан і тенденції розвитку / І.І. Набок // Стратегія розвитку України: наук. журн. – К.: НАУ, 2017. – №2. – С. 130-135.
28. Набок І.І. Стан та тенденції розвитку сучасної світової економіки / І.І. Набок, І.С. Дзигаленко // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2017 – Вип. 16. – С. 48-51.
29. Набок І.І. Стратегія світового інноваційного лідерства / І.І. Набок, І.С. Дзигаленко // Україна і світ: перспективи та стратегії розвитку: електронний збірник наукових праць. – К.: ННІМВ НАУ, 2017. – № 1. – Вип.4. – С.90-100.
30. Набок І.І. Сучасний стан та перспективи розвитку світового ринку альтернативної енергетики/ І.І. Набок, В.О. Ковтун // Стратегія розвитку України. 2019. – №2 – С. 130-135.
31. Панікар Г.Ю. Державно-приватне партнерство як новітня форма соціалізації міжнародного бізнесу. Новітні форми міжнародного бізнесу в умовах глобальних інституційних та технологічних змін: Монографія / Д.П. Расшивалов, В.А. Вергун, В.П. Мазуренко та ін.; за ред. Д.П. Расшивалова. – К.: ВАДЕКС, 2019. – 540 с. / 24 с.
32. Панікар Г.Ю. Інноваційне публічно-приватне партнерство як новітня форма взаємодії публічного та приватного секторів// Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2020. – №1. – С.144-148.
33. Пічкурова З.В., Кіт Д.О. Проблеми інтеграції України у глобальний інформаційний ринок / З.В. Пічкурова, Д.О. Кіт // Научный взгляд в будущее. – 2019. – Выпуск 12. – Том 1. – С. 81-89.
34. Побоченко Л.М. Вплив бізнес-авіації на економіку країн Європейського Союзу / Л.М. Побоченко // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2018.– №1. – С. 112-117.
35. Побоченко Л.М. Інноваційна складова транснаціоналізації економічної діяльності в умовах глобалізаційних перетворень / Л.М. Побоченко // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2018.– №2. – С. 71-77.

36. Побоченко Л.М. Масштаби розвитку та структура світового ринку бізнес-авіації в умовах глобальних трансформацій /Л.М. Побоченко, Т.О. Гаврилко // Актуальні проблеми економіки. – 2015.– №7(169). – С. 65-71.
37. Побоченко Л.М. Оцінка основних напрямків інтелектуальної міграції під впливом інноваційного розвитку світової економіки / Л.М. Побоченко, В.В.Троян // Інфраструктура ринку. – 2017. –№ 14. – С.10-15.
38. Побоченко Л.М. Розвиток е-commerce на прикладі інтернет-крамниці Amazon/ Л.М. Побоченко, О.С. Сабатін // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2017. – Том 2. – Вип. (24). – С.38-46.
39. Побоченко Л.М. Світовий ринок авіаційних перевезень та вплив на нього COVID-19 // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2020.– №1. – С. 77-83.

Навчальне видання

УКРАЇНА В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Методичні рекомендації
до виконання практичних завдань та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності
292 «Міжнародні економічні відносини» ОПП «Міжнародний
бізнес»

Укладачі: ПРОКОП'ЄВА Аліна Анатоліївна, ПАНІКАР Герман
Юрійович, ТАТАРЕНКО Наталія Олексіївна